

המשך סעיפי לימודי וכטובת הנאה.

האם הלימודים זה שמירה על הקיים לצורך עבודה או האם ההשתלמות יוצרת גזע חדש ושהעובד יכול להתקדם בעבודה או עצמאית.

פסד דין בנק יחב: הבנק מימן לחלק מעובדיו תואר אקדמאי, הבנק טען שעשה זאת כחלק משדרוג הבנק לפי הסכם עם החשב הכללי, כמו כן, כל בקשה ללימודים נבחנה ע"י וועדה מיוחדת של הבנק והבנק התיר רק לימודים בתחום העיסוק, כמוכן גם הלימודים שהותרו ומומנו ע"י הבנק חויבו העובדים במס בגינם ב-25% מעלותם.

בית המשפט המחוזי קבע כי הנהנה העיקרי הוא המעביד ולכן אין לחייב את העובד במס.

נציבות מס ההכנסה ערערה לבית המשפט העליון, **בית המשפט העליון קבע** כי לימודי תואר אקדמאי הוא הטבה בידי העובד ולכן יש לחייבו במס על עלות הקורס.

שווי טלפון ורכב: הטבות אלו יש להם סעיף ספציפי בתקנה כי הם השכיחים ביותר.

מדובר טובות הנאה הנפוצות ביותר, ולכן קבעו להם תקנות ספציפיות להכרה,

שווי טלפון, התקנה קובעת כי יש לחייב את העובד בשווי השימוש בטלפון על 50% מהחשבון החודשי או 100 (בשנת 2011), כנמוך שביניהם.

שווי רכב:

לגבי רכבים שעלו לכביש עד ל-1.1.10, נקבעה קבוצה של שווי רכב לפי מחירי הרכב השונים, לגבי רכבים שעלו לכביש לאחר ה-1.1.10 נקבעה תקנה חדשה שמחשבת את השווי לפי אחוז מסוים (2.48% כיום) מהשווי של הרכב לאותה שנה. החיוב הוא חודשי, כלומר רכב בשווי 100,000 ₪, יחויב כמס כאילו קיבל תוספת למשכורת בסך 2,480 ₪.

נושאים נוספים: בסעיף 2(2).

(1) **מתנה לעובדים:** מתנה ממעביד לעובד חייבת כהכנסת עבודה לכל דבר, מתנות לרגל אירוע אישי ניתן לתת לעובד ללא חיוב עד 200 ₪ לשנה לכל עובד. מעבר לכך יש לחייב את העובד בהכנסה.

פסק דין אסד סלפית: מדובר בבחור שעבד בחנות של אביו, כמוכן מימן לו האב טיסה ולימודים בחו"ל, פקיד השומה טען כי הכספים ניתנו ביחסי עובד ומעביד.
בית המשפט קבע כי יש לבחון מהי המשכורת המקובלת בענף, ומעבר לכך מדובר בעזרה מאב לבן.

(2) **מלגות:** מלגות שאין בגינן תמורה הם פטורות ממס, מלגות שכן יש בגינן תמורה כמו עבודה בעתיד או בהווה חייבות במס, מלגות פרח למרות שיש בגינם תמורה הם פטורים ממס כי זה למען הקהילה.
← את המלגות ניתן לחלק:

(א) **מלגות שאין בגינן תמורה:** כלומר עבור קבלת המלגה הסטודנט לא מתחייב בשום דבר, כגון: מלגת קיום, מלגה לחיילים בודדים, מלגת יוצאי עדות מסוימות...., מלגות אלה אינם חייבות במס.
(ב) **מלגות שיש בגינן תמורה מצד הסטודנט:** כגון התחייבות לעבוד בעתיד וכו', מלגות אלו יהיו חייבות במס.

נדונה השאלה האם מלגה שמבצע חוקר חייבת במס, בעבר קבעה וועדת פסיקה כי מלגה עבור עבודת דוקטורט חייבת במס. אולם בשנת 2010 ובעקבות תיקון 175 לפקודה חוקק סעיף 299(2) שקובע כי מלגה שמקבל חוקר עבור המחקר שהוא מבצע תהיה פטורה עד לסכום של 92,000 ₪ בשנה. המלגה תהיה פטורה רק אם היא התקבלה מהמוסד עצמו בו לומד הסטודנט.

(3) **שכר דירקטורים:** האם יש פה הכנסה מסעיף 2(2), ע"פ איזה סעיף יש לחייב אותה.
פסק דין סריגי ארצי: בפסק הדין נדונה השאלה האם ולפי איזה סעיף מקור יש לחייב דמי ניהול שמקבל דירקטור,
בית המשפט קבע כי ובמידה שהדירקטור פעיל בחברה (עובד בחברה) יחויב לפי סעיף 2(2), במידה ואינו עובד בחברה יחויב לפי סעיף 1(2) או 10(2).

פסק דין דוידוביץ' : מדובר במנהל בחברה שהסתכסך עם מעבידיו, ועזב לאחר השמעות בין הצדדים. העובד תבע את החברה על הכנסות שחייבים לו (כגון משכורות, פיצויים וכו'), וכן על עוגמת נפש בגין פגיעה בשמו הטוב. לאחר מספר דיונים במסגרת פשרה שילמה החברה פיצוי לעובד, מדובר בסכום גבוהה. העובד טען שחלק קטן מהסכום הוא על פיצוי עבודה ושאר הסכום הגדול טען שזה על פי עוגמת נפש.

בפסק הדין נדונה השאלה האם יש לחייב במס את הפיצוי בגין עוגמת נפש, בית המשפט קבע כי עוגמת נפש היא במישור הפרטי ולכן אין לחייב במס. אך השופט שינה את היחס בין הסכומים, העביר את רוב הכסף הוא בגין עבודה ולכן חייב במס והשאר הסכום הקטן הוא בגין עוגמת נפש וזה פטור.

להכין תרגיל 3 לשבוע הבא.

דיבידנד, ריבית והפרשי הצמדה: סעיף 2(4):

הסעיף מחייב הכנסות מדיבידנד, ריבית, הפרשי הצמדה ודמי ניכיון. הסעיף ייחול כל עוד ההכנסה לא הגיעה לידי עסק. אם זה עסק כגון בנקים, ניכיונות שיקים את המס נחייב לפי סעיף 2(1).

(1) דיבידנד: אינו מוגדר בפקודה וניתן להגדירו כסכום שמשולם מתוך רווחי החברה לבעלי מניותיה. החיוב על הדיבידנד יהיה על בסיס מזומן, כלומר מתי שישולם בפועל ולא מתי שיוכרו.

שיעור המס על הדיבידנד: סעיף 125 ב.

- (א) **יחיד:** ישלם 20% מס, הכוונה לאדם ולא לחברה.
(ב) **יחיד מהותי:** בעל 10% ומעלה מהון המניות (הוא או קרוביו שיש להם או היה להם ב-12 החודשים האחרונים) בחברה ישלם 25% מס.
(ג) **חבר בני אדם תושב חוץ:** יישלמו 20% מס אך אם הם בעלי שליטה **מהותית** (מעל 10% שליטה) יישלמו 25% מס.

סעיף 126ב:

- (א) דיבידנד בין חברות ישראליות שהכנסותיהם הופקו בארץ יהיה פטור ממס.
(ב) דיבידנד בין חברות ישראליות / זרות שהכנסותיהם לא הופקו בארץ יחויבו במס של 25% מס.

סיכום: שיעור המס שישלם המקבל על הדיבידנד יהיה כמפורט:

- (1) **יחיד:** 20%, סעיף 125 ב.
(2) **יחיד בעל מניות מהותי:** 25%, סעיף 125 ב.
(3) **חבר בני אדם תושב חוץ:** 20%, ובמידה והיה בעל מניות מהותי 25%, 125ב(5).
(4) **חברה ישראלית:** במידה והדיבידנד מתקבל מחברה ישראלית וההכנסות הופקו בישראל אין חיוב במס על הדיבידנד, 126ב(ב).
(5) **חבר בני אדם תושב ישראל שמקבל דיבידנד מחברה תושבת חוץ או דיבידנד שהכנסות בגינו הופקו בחו"ל:** יהיה חייב ב-25% מס, 126ב(ב).

בעל מניות מהותי: מי שמחזיק לבדו או יחד עם קרובו לפחות 10% בחברה.

חיוב הדיבידנד במקרה של יחיד בחברה תושבת חוץ יהיה 25% אם הם היו גם יום אחד בעל מניות מהותי במשך השנה שקדמה לחלוקת הדיבידנד.

(2) ריבית: אינה מוגדרת בפסיקה, אך ניתן לקבוע כי ריבית היא התשואה שמקבל אדם על סכום כסף שהיה אצל אחר בזמן כלשהו.

פסק דין צימרמן: אדם זכה בפיס, כספי הזכייה עוכבו אצל מפעל הפיס ורק לאחר התערבות בית המשפט שולמו לו כספי בית המשפט בתוספת ריבית. הנישום טען כי לא מדובר בהכנסה לפי סעיף 2(4) כי אין ביניהם יחסי מלווה ולווה.

בית המשפט קבע כי כדי שתהיה ריבית אין צורך ביחסי לווה ומלווה, ומספיק שתהיה תשואה שמתבססת על אחוז מסוים מהקרן כדי שתהיה ריבית.

לסיכום: ניתן לומר שכדי שתחול הריבית אין צורך במתן הלוואה אלא מספיק שכספים שצד א' עוכבו אצל ב'. כמו שנפסק בפסק דין צימרמן וכן כמו שנפסק בפסק דין **גיל בונשטיין** שקבע שגם אשראי ספקים הוא סוג של ריבית.

(3) **הפרשי הצמדה:** מוגדרת כסכום שמתווסף לחוב או תביעה עקב הצמדה למט"ח או לכל מדד אחר לרבות הפרשי שער.

(4) **הפרשי שער:** קרן שצמודה למטבע חוץ ויש להחזירה במטבע חוץ, וכן פיקדון במטבע חוץ. **סעיף 8 קובע** כי הפרשי שער יחויבו על בסיס מצטבר. לא מתי ששולם בפועל אלא ברגע שהצטבר.

(5) **דמי ניכיון:** יש במצבים הבאים:

(א) **על שיק שנפדה לפני המועד הנקוב.** לדוגמה קיבלתי שיק של 1000 ₪, זמן פירעון בעוד חודשיים, במידה וארצה כסף מזומן אלך לבנק ואקבל עבורו סכום מופחת. ההפרש בין סכום השיק לסכום שהתקבל ייקרא דמי ניכיון (ריבית שמשולמת מראש).

(ב) **אגח שנרכש פחות ממחירו הנקי.**

סעיף 125 ג(ב), מיסוי פיקדונות ותוכניות חסכון (בידי יחיד):

החל מ-01.01.2003 הורחב בסיס המס והחלו לחייב הכנסות מריבית בתוכניות חסכון שהופקדו בידי יחיד, סעיף 125 קובע שיעור מס מופחתיים על ריבית כאמור. הסעיף לא ייחול (לא יהיו הקלות) כאשר ההכנסה מריבית היא הכנסה מעסק, או שהכנסה מריבית אמורה להיות רשומה בספרי העסק. (הכוונה לפיקדונות ותוכניות חסכון בידי פרטים – ציבור).

הסעיף קובע כי המס על הריבית לא ייעלה על **20%** (ריבית ריאלית), ובמידה והתוכנית צמודה בחלקה או לא צמודה **15%**.

הצמדה: הצמדה תיחשב לצורך הסעיף אם היא הצמדה על המט"ח או למדד המחירים לצרכן בלבד.

סעיף 9(13) פוטר ממס הפרשי הצמדה שנבעו מתוכניות חסכון ופיקדונות (פרטיים), כאשר התוכנית היא צמודה במלואה.

דוגמה: אדם השקיע 1000 ₪ בשתי פיקדונות שונים, פיקדון אחד היה צמוד במלואו למדד המחירים לצרכן, ואילו פיקדון שני היה צמוד 90% למט"ח (נחשב כלא צמוד), על כל אחד מהפיקדונות נצברו 200 ₪ הפרשי הצמדה ועוד 800 ₪ ריבית ריאלית.

לגבי הפיקדון הצמוד מכיוון שהוא צמוד במלואו, סעיף 9(13) פוטר את הפרשי הצמדה והוא יחויב במס של **20%** רק על הריבית הריאלית. $160 = 20\% * 800$

לגבי הפיקדון שנחשב כלא צמוד: מכיוון שאין פטור על הפרשי הצמדה יחויב במס גם על הפרשי הצמדה וגם על הריבית, אך מכיוון שהמחוקק לא רצה להפלות במס בין שתי המצבים, הקטין את שיעור המס במקרה הנ"ל ל-**15%**.

$150 = 1000 * 15\%$

סעיף 2(5): קצבה, מלוג, אנונה:

(1) **קצבה:** סכום המשולם במחזוריות מכוח חוק, כגון: קצבת זקנה, קצבת נכות, קצבת שארים, פנסיה וכו'.

(2) **מלוג:** תשלומים חוזרים מכוח בית משפט, לדוגמה: דמי מזונות.

(3) **אנונה:** זכות לקבל תשלומים חוזרים בתמורת להעברת נכס בעל ערך, **לדוגמה:** אדם מבוגר מעביר דירה למוסד ציבורי תמורת תשלום קבוע כל ימי חייו.

לגבי האנונה, נדונה השאלה מתי נראה את התקבולים כאנונה ומתי כרווח הון:

פסק דין בודינהיימר: מדובר בבעל ואשה שהיו בבעלות של חברה משותפת, בני הזוג התגרשו והאישה העבירה את המניות לבעל תמורת סכום קבוע לכל ימי חייה, פקיד השומה טען כי מדובר באנונה.

בית המשפט בדק ומצא כי ערך התקבולים לכל ימי חייה של האישה שווה לסכום הנכס במניות ולכן מדובר ברווח הון. בזמנו רווח ההון היה פטור ממס.

פסק דין שטרן: מדובר במקרה דומה לבודינהיימר, **בפסק הדין קבע השופט** כי יש לפצל את הסכומים לשניים, התקבולים עד גובה שווי הנכס נראה אותם כרווח הון, והתקבולים מעבר לסכום הנ"ל אנונה.